

Wizyta prezydenta Andrzeja Dudy w Chinach

GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH

komentarz

08/2024

www.csm.org.pl

Dr Bruno Surdel

Analityk Centrum
Stosunków
Międzynarodowych

Anna Lipiec

Studentka New York
University Abu Dhabi,
współpracownik CSM

W 2024 roku mija 75 rocznica nawiązania stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Chińską Republiką Ludową. W czerwcu prezydent RP Andrzej Duda złożył oficjalną wizytę w Pekinie, aby wzmocnić relacje gospodarcze oraz poruszyć kwestie bezpieczeństwa, szczególnie w kontekście trwającej od lutego 2022 roku rosyjskiej agresji na Ukrainę.

WIZYTA PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY W CHINACH GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

2

Wizyta polskiego prezydenta odbyła się w trudnym dla świata czasie: prócz wojny za naszą wschodnią granicą trwa również krwawy konflikt na Bliskim Wschodzie. Relacje pomiędzy USA a Chinami od lat nie są dobre i cechuje je systemowa rywalizacja od nowych technologii po wpływy w różnych częściach świata.

Dla Europy Państwo Środka to nie tylko ważny partner handlowy, ale i konkurent zarówno gospodarczy, technologiczny, jak i polityczny, który utrzymuje groźne dla nas, przyjazne relacje z Kremlem. Wpływa to oczywiście na globalną wymianę handlową.

Ukraina i geopolityka

Polska, jako sojusznik USA i ważne państwo członkowskie Unii Europejskiej, próbuje mimo wszystko pogłębiać więzi gospodarcze z Pekinem, nie zapominając przy tym o zasadniczych uwarunkowaniach geopolitycznych. Chiny z kolei dążą do wzmocnienia swoich wpływów w Europie Środkowo-Wschodniej poprzez zdynamizowanie słynnej inicjatywy Pasa i Szlaku. Nie zamierzają jednak przy tym ochładzać partnerstwa z Rosją, co oczywiście utrudnia Warszawie rozwój więzi z drugą największą gospodarką świata.

WIZYTA PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY W CHINACH
GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

3

Pod względem bezpieczeństwa międzynarodowego rozmowy prezydenta Dudy w Chinach, w tym ta najważniejsza z przewodniczącym Xi Jinpingiem, nieuchronnie dotyczyły najważniejszego dla Polski i najbardziej niewygodnego dla Pekinu problemu wojny rosyjsko-ukraińskiej. Niewątpliwie Pekin ma możliwości wywierania presji na Rosję w celu zakończenia konfliktu (przywołał to jako jeden z powodów wizyty sam prezydent Duda), a stabilizacja regionu Europy Środkowej i Wschodniej wydaje się być – przynajmniej z naszego punktu widzenia – korzystna zarówno dla Polski, jak i Chin, choćby ze względu na negatywne skutki gospodarcze wynikające z przedłużającej się wojny.

Taka też była narracja prezydenta Dudy: koniec wojny w Ukrainie leży w interesie obu państw ze względu na ograniczenia transportu towarów w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku poprzez ogarnięte konfliktem obszary. „Agresja Rosji na Ukrainę, a także wsparcie tych działań przez Białoruś ogranicza współpracę w dziedzinie transportu, szczególnie kolejowego. Musimy mówić o tym wprost, bo ta sprawa jest dla nas fundamentalnie ważna: atak Rosji na Ukrainę to także zamach na swobodę handlu międzynarodowego” – argumentował prezydent Andrzej Duda.

Prezydent Duda podkreślił w rozmowie z Xi Jinpingiem znaczenie chińskiego nacisku na Rosję, gdyż Pekin potencjalnie może odegrać istotną rolę w deeskalacji konfliktu w Ukrainie, a także w negocjacjach już po

WIZYTA PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY W CHINACH GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

4

zaprzestaniu działań wojennych. Xi Jinping w swojej odpowiedzi wyraził stanowisko, które znamy od samego początku wojny w Ukrainie: „Nasza pozycja w sprawie kryzysu ukraińskiego to promowanie rozmów pokojowych i rozwiązania politycznego. W obecnej sytuacji należy unikać eskalacji konfliktu i stworzyć warunki do negocjacji pokojowych, co leży w interesie społeczności międzynarodowej, w tym Europy.”

Stosunek Pekinu do kwestii agresji Rosji na Ukrainę wynika z globalnego i regionalnego (w zachodnim Pacyfiku) współzawodnictwa Chin z USA, a przegrana Putina w tej wojnie oznaczałaby również słabszą pozycję Pekinu vis-a-vis Waszyngtonu. Nieodłącznym skutkiem takiego scenariusza byłaby również mocniejsza pozycja Tajwanu, uznawanego przez Chiny za zbuntowaną prowincję. Z tego też względu, wszelkie plany pokojowe prezentowane przez Chiny, a także udział tego mocarstwa w ewentualnych negocjacjach związanych z zawieszeniem broni czy też pokojem będą zawsze brać pod uwagę strategiczny interes rosyjski. Nie jest to oczywiście dobra wiadomość dla Warszawy, a tym bardziej dla Kijowa.

Współpraca gospodarcza

Wizyta prezydenta Dudy miała także na celu wzmocnienie współpracy gospodarczej pomiędzy Polską a Chinami. W trakcie Letniego Światowe-

WIZYTA PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY W CHINACH
GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

5

---

go Forum Ekonomicznego w Dalian, prezydent Duda promował Polskę jako atrakcyjne miejsce dla inwestycji, zwracając uwagę na stabilność gospodarczą i polityczną kraju oraz jego strategiczne położenie jako bramy do rynków europejskich. Polska, choć jest ważnym partnerem handlowym Chin w Europie Środkowo-Wschodniej, a także krajem o strategicznym położeniu na trasie Nowego Jedwabnego Szlaku, od lat z niewielkim skutkiem zabiega o wzrost chińskich inwestycji. Z drugiej zaś strony – również bez spektakularnych rezultatów – stara się promować eksport polskich produktów na rynek chiński i lepsze zrównoważenie wymiany handlowej.

Ta ostatnia kwestia jest niezwykle trudna do osiągnięcia ze względu na skalę potencjału gospodarczego giganta chińskiego. W 2023 roku Chiny były drugim co do wielkości (po Niemczech) źródłem importu do Polski (wartość 51,3 mld dolarów), podczas gdy eksport polskich towarów do Chin wyniósł jedynie 3,4 mld dolarów, co spowodowało deficyt handlowy w wysokości 47,9 miliardów dolarów, czyli 15:1 dla Chin. Prezydent Duda nawiązał do tej sytuacji podczas Polsko-Chińskiego Forum Gospodarczego w Szanghaju, gdzie podkreślał, że wzajemna współpraca gospodarcza powinna być bardziej zrównoważona.

Przewodniczący Xi Jinping obiecał wsparcie dla importu polskich produktów rolnych, ale też podkreślił potrzebę zapewnienia „uczciwego i

WIZYTA PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY W CHINACH
GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

6

niedyskryminującego środowiska biznesowego” dla chińskich firm w Polsce. W Szanghaju udało się zresztą podpisać kilka umów handlowych, w tym dotyczących współpracy technologicznej i inwestycyjnej oraz eksportu polskiej żywności do Chin, zwłaszcza drobiu i fasoli. Obydwa kraje uruchomiły także „plan działania w zakresie współpracy polsko-chińskiej”, którego częścią ma być między innymi „rozwijanie współpracy w zakresie kolejowego połączenia ekspresowego Chin-Europa”.

Innym konkretnym efektem wizyty jest zniesienie od 1 lipca b.r. obowiązku wizowego dla polskich obywateli podróżujących do Chin na okres do 15 dni. To gest Pekinu, który ucieszył nie tylko polskich turystów, ale też biznes.

Wnioski

Wizyta prezydenta Andrzeja Dudy w Chinach nie przyniosła przełomu, którego oczekujemy w relacjach handlowych i inwestycyjnych pomiędzy Warszawą a Pekinem ani też strategicznych wobec Kijowa. Chińczycy nadal będą dominować w handlu dwustronnym, Pekin nie zmieni diametralnie swojego stanowiska co do wojny w Ukrainie ani nie osłabi aliansu z Moskwą – gdyż nie zależy to od wysiłków polskiej dyplomacji.

WIZYTA PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY W CHINACH
GOSPODARKA W CIENIU WOJNY

7

Jednak niedawne wizyty kanclerza Olafa Scholza w Pekinie, a następnie również premier Włoch Giorgii Meloni pokazują, że trzeba próbować, nawet jeśli niektóre elementy tych wizyt (czy też to, czego w nich brak) poddajemy słusznej krytyce i nie wzbudzają w nas entuzjazmu. Nie da się ignorować drugiej gospodarki świata.

Warto zauważyć, że prezydent Duda zaprosił przewodniczącego Xi do ponownego odwiedzenia Polski (pierwsza wizyta miała miejsce w 2016 roku) w pierwszej połowie 2025 roku, kiedy to nasz kraj będzie pełnić prezydencję w Radzie Unii Europejskiej, i wyraził nadzieję, że ta wizyta „przyczyni się do umocnienia relacji Chin z Unią”.

Gdyby wizyta przywódcy Chin doszła do skutku podczas polskiej prezydencji, miałyby duże znaczenie w kontekście toczącej się tuż za wschodnią granicą Polski wojny ukraińsko-rosyjskiej, stosunku Pekinu do niej, ale też coraz trudniejszych relacji Unii Europejskiej z Chinami.

CSM jest niezależnym, pozarządowym ośrodkiem analitycznym zajmującym się polską polityką zagraniczną i najważniejszymi problemami polityki międzynarodowej. Fundacja została zarejestrowana w 1996 r. CSM prowadzi działalność badawczą i edukacyjną, wydaje publikacje, organizuje konferencje i spotkania, uczestniczy w międzynarodowych projektach we współpracy z podobnymi instytucjami w wielu krajach. Tworzy forum debaty i wymiany idei w sprawach polityki zagranicznej, relacji między państwami oraz wyzwań globalnego świata. Działalność CSM jest adresowana przede wszystkim do samorządowców i przedsiębiorców, a także administracji centralnej, polityków, dyplomatów, politologów i mediów. Od 2009 r. CSM jest uznawany za jeden z najlepszych think tanków Europy Środkowo-Wschodniej w badaniu „The Leading Public Policy Research Organizations In The World” przeprowadzonym przez Uniwersytet Pensylwanii.

Centrum Stosunków Międzynarodowych ul. Ogrody 24, 03-994 Warszawa t: +48 608 593 632

 www.twitter.com/CIR_CSM

 www.facebook.com/CIR.CSM

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH